

HISTORISK FORENING FOR VESTSJÆLLAND - ÅRSBERETNING for april 2024 – april 2025

Generalforsamling og bestyrelse

Generalforsamling for 2024 blev afholdt den 9. april i Skælskør Sognegård på Skovvej 1. Ved valg til bestyrelsen blev Flemming Bruun og Poul Stahlschmidt genvalgt, mens Bjarne Madsen fra Skælskør blev nyvalgt i stedet for Ernst Otto Diderichsen, der ikke ønskede genvalg. Som suppleant til bestyrelsen var der genvalg til Nikolaj Hyttel. Preben Bacci blev genvalgt som revisor. Alle valg var gældende for en to-årig periode. Efter regnskabsaflæggelse ved kasserer Flemming Bruun udspandt sig en debat om kontingentets størrelse. Kontingentet var på den tid 175 kr., og en stigning til 200 kr blev foreslået. Busturene har belastet foreningens økonomi. En efterfølgende afstemning gav et overvældende flertal for forhøjelse af kontingentet for år 2025 til 200 kr., som derefter blev vedtaget.

Bestyrelsens konstituering fandt sted den 17. april 2024, og her blev tillidsposterne besat som tilforn. Redaktionsudvalget fortsatte uændret, men i aktivitetsudvalget blev Ernst Otto Diderichsen erstattet af Bjarne Madsen. Ernst Otto tilbød dog velvilligt at fortsætte foreløbigt som konsulent i dette udvalg.

Medlemsaktiviteter

Ved generalforsamlingen blev der holdt foredrag af Lene Floris fra Holbæk, som er stærkt engageret i byens museumsliv. Desuden er hun kulturformidler over hele landet. Floris har skrevet bøger om arkitekturbevægelsen ”Bedre Byggeskik”, der netop har sine rødder i Holbæk. Det var også aftenens emne, godt fortalt af en meget engageret foredragsholder. Ca. 50 personer hørte på foredraget.

Den 20. april var der arrangeret kørselv tur til herregården Gisselfeld. Det imponerende, trefløjede renaissanceanlæg fra 1500-tallet tror jeg gav alle en stor oplevelse. Guiden var dygtig, og vi så mange af slottets rum, bla. den store portrætsamling og den overdådige udstilling af porcelæn, herunder Flora Danica. Kaffe og kage blev indtaget i det store orangeri fra 1876, kaldet Paradehuset. Der var endda tid til tur i parken, et stort kuperet sølandsskab med springvand og skulpturer.

Den 17. maj gik turen med bus til Odsherred. Hovedemnet var det tidligere Anneberg psykiatriske hospital, engang kaldet sindssygehospital. Guiden, Jessica Grant Jørgensen gav os en fremragende rundvisning i det vidtstrakte anlæg, der nu er overtaget af adskillige nyere aktiviteter og boligformer. Anneberg er landets største koncentration af bygninger i Bedre Byggeskik stil. Vi blev klogere på psykiatrisk behandling før og nu, patienternes liv på godt og ondt. Vi kom rundt til mange af de smukke, gulkalkede huse, stedet er kaldt ”den gule by”. Frokosten blev indtaget på restaurant Erba, hvor vi bla. indtog en varm ret med tang. Turen gik derefter til Nykøbing, hvor Helge Torm gav os en veloplagt fortælling om den lille købstad. Endelig nåede vi også Højby Kirke, hvor Jørn Nielsen fra Lumsås Menighedsråd fortalte os meget grundigt om den tidligere købstadskirke og dens interessante kalkmalerier.

Efteråret bød på to foredrag. Den 8. oktober var emnet ”Børneopdragelse og Flakkebjerg Institut”. Institutionen hed ved oprettelsen Flakkebjerg Opdragelsesanstalt, hvor ”forvildede og forsømte drenge” fik sig et hjem og besked om, hvordan de skulle opføre sig. Foredragsholderen var arkivar ved rigsarkivet, Jørgen Mikkelsen, der berettede om seks drengeskæbner i begyndelsen af 1900-tallet. Mødet med ca 60 deltagere foregik i et udmærket auditorium, der hører til det, som nu er oprettet på stedet: Flakkebjerg Efterskole. En pædagog på skolen tog også ordet.

Den 7. september havde foreningen bustur til Jægerspris. Mange kender det kongelige slot, men her fik vi, delt i to hold, en meget god orientering af to dygtige historikere. Vi så mange af de prægtige lokaler med fornemt møblement og portrætter af Frederik d. 7 med hans elskede grevinde Danner og hendes store hund. Vi var også i parken ved grevindens mausoleum, og hørte, hvordan grevinden som enke oprettede hjem ”for fattige og ulykkelige piger”. En righoldig buffet blev nydt på Gerlev Kro, hvorefter vi besøgte Skibby Kirke. Her fortalte Niels Nielsen fra den lokale historiske forening om den spændende kirke med de mange kalkmalerier.

29. oktober besøgte vi Slagelse Sygehus. I sygehusets såkaldte ”Kantine ved Vandet” hørte ca. 75 deltagere den tidligere embedsslæge og historiker, Hans Trier fortælle om sygehusets historie og udvikling. Slagelse Sygehus udmærker sig ved at have ligget på samme sted gennem institutionens lange historie. En ny bygning kom til i 1920, og herefter fulgte udvidelser i 1951 og 58 og ikke mindst i 1988. Vi beundrede en mængde billeder fra før og nu.

Historisk Samfunds Årbog for 2024 blev udleveret til medlemmerne den 15. november, og stedet var Korsør Kulturhus, den tidligere Halskov Skole. Som indledning fortalte kulturhusets leder, Kirsten Slot Larsen om den avancerede skoles begyndelse i 1923, dens nedlæggelse og mangesidede anvendelse i dag som kulturhus.

Årbog for 2024 er på 168 sider, spækket med historier fra vores egn. Om den fattige dreng, der blev til millionær Schou, om kanonbåde, om Eifeltårnet i Slagelse, om Sorø Akademis kirker, om Schollertslægten, om Ankerhus om Sorøs ældste hus osv.

Den 4. marts, 2025 var der arrangeret foredrag med museumsinspektør Britta Smits. Emnet var stormagasinet Magasin du Nord, og stedet var sognegården i Skælskør. Britta Smits har studeret det kendte stormagasins historie og ved den store bygning i København driver hun et lille museum om husets Magasins historie. For en del år siden kunne man gå i en Magasin filial i Korsør, Skælskør og Fuglebjerg. Smits viste en lang række historiske og nutidige billeder fra de mange forretninger i provinsen. Da udviklingen var på sit højeste, var der 138 filialer på landsplan. Smits var en meget vidende og livlig fortæller. Ca. 50 deltagere.

Tak til medlemmerne for deres engagement og stabile fremmøde ved arrangementer. Tak til bestyrelsen for arbejdet ved en række møder, som altid er både effektive og hyggelige. Tak til aktivitetsudvalget, som har knoklet med arrangement af ture og foredrag. Tak til redaktionsudvalget for det meget store arbejde med udgivelsen af Årbog 2024. Tak til alle jer, der bidrog med gode artikler til bogen og til Dansk Lokalhistorisk Forening for støtte til udgivelsen af samme værk. Når vi selv skal sige det – bliver årbogen bedre og bedre. Alt i alt synes jeg, at vi har haft et godt og aktivt år.

Christian Balslev